

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 41/2020

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 27^η Μαΐου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι (2020) ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση ακόλουθα:

Πρόεδρος : Γεώργιος Καταπόδης

Αντιπρόεδρος : Αδάμ Καραγλάνης

Μέλη: Δημήτριος Λουρίκας (μέσω τηλεδιάσκεψης), Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης), Μαρία Στυλιανίδη, Ερωφίλη Χριστοβασίλη, Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης.

Γραμματέας: Αικατερίνη Αλτιπαρμάκη, Δ.Ε. Διοικητικών Γραμματέων.

Εισηγήτρια: Φιλία Κοντραφούρη, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστη η Εισηγήτρια Φιλία Κοντραφούρη (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Αικατερίνη Θεοδωροπούλου (μέσω τηλεδιάσκεψης) καθώς και ο Προϊστάμενος της

Διεύθυνσης Ελέγχου Ευάγγελος Καραμανλής (μέσω τηλεδιάσκεψης), οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν από την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ` υποπερ. δδ` του ν. 4013/2011 επί αιτήματος της 5^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας για την προσφυγή της σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση για την ανάθεση, κατ' αρ. 32 παρ. 2 περ. α' ν. 4412/2016, δημόσιας σύμβασης/δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με τίτλο «επισκευαστικές εργασίες στο Κέντρο Υγείας Ζαγοράς και στο Κέντρο Υγείας Σχηματαρίου» συνολικής εκτιμώμενης αξίας 255.000,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (205.645,20 ευρώ πλέον ΦΠΑ).

Με το υπ' αριθ. πρωτ. 13255/11.02.2020 (υπ' αριθ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1654/18.03.2020) έγγραφο του Τμήματος Προμηθειών της 5^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας με το συνημμένο σε αυτό φάκελο, όπως αυτός συμπληρώθηκε και διευκρινίσθηκε με το υπ' αριθ. πρωτ. 33527/24.04.2020 (υπ' αριθ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2292/29.04.2020) έγγραφο της παραπάνω Διεύθυνσης, η 5^η Υγειονομική Περιφέρεια Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας αιτήθηκε την παροχή της σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής και Αρχή), σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης / δημοσίων συμβάσεων «παροχής υπηρεσιών με τίτλο επισκευαστικές εργασίες στο Κέντρο Υγείας Ζαγοράς και στο Κέντρο Υγείας Σχηματαρίου» συνολικής εκτιμώμενης αξίας 255.000,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (205.645,20 ευρώ πλέον ΦΠΑ).

I. Ιστορικό - πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Η 5^η Υγειονομική Περιφέρεια Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας με μια σειρά ενεργειών και συνεργασίας με το Α' Τμήμα Προγραμματισμού και Εποπτείας Έργων της Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας ενέταξε στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων 2018 (ΠΔΕ 2018) του Υπουργείου Υγείας τις επισκευαστικές εργασίες στις κτιριακές υποδομές των Κέντρων Υγείας Σχηματαρίου & Ζαγοράς.

Συνακόλουθα, η 5^η ΥΠΕ εξέδωσε την υπ' αριθμ 40158/17-7-2018 (ΑΔΑ: 6ΕΨΨ469Η2Γ-ΠΜΚ) Απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας επισκευαστικών έργων στο κτίριο του ΚΥ Ζαγοράς, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 130.000,00€ με ΦΠΑ καθώς και αντικατάσταση των συστημάτων θέρμανσης προϋπολογιζόμενης δαπάνης 28.000,00€ με ΦΠΑ, καθώς και

αντιστοίχως την υπ' αριθμ 43575/1-8-2018 Απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας για επισκευαστικές εργασίες στο ΚΥ Σχηματαρίου, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 125.000,00€ με ΦΠΑ. Και στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις ως δικαιούχος και φορέας διενέργειας των απαιτούμενων διαγωνιστικών διαδικασιών είχε οριστεί η 5^η Υγειονομική Περιφέρεια και η δαπάνη επρόκειτο να καλυφθεί από πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ 2018) του Υπουργείου Υγείας.

Ακολούθως με την υπ' αριθμ ΓΠΒ3Β/οικ78287/12-10-2018 (ΑΔΑ: ΨΙΘ3465ΦΥΟ-Μ47) Απόφαση του Υπουργού Υγείας ορίστηκε η 5^η ΥΠΕ ως διαχειριστής των **έργων επισκευαστικών εργασιών στις κτιριακές υποδομές των ΚΥ Ζαγοράς και του ΚΥ Σχηματαρίου** ενώ εν συνεχεία, καταρτίσθηκε και εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός της 5^{ης} ΥΠΕ οικονομικού έτους 2020, στον οποίο είχε εγγραφεί η **επιχορήγηση από το ΠΔΕ 2018 για τις επισκευαστικές εργασίες στο ΚΥ Σχηματαρίου και στο ΚΥ Ζαγοράς στον ΚΑΕ 9329.**

Ακολούθως η 5^η ΥΠΕ συνέταξε την υπ' αριθμ 2550/10-1-2019 Απόφαση σύστασης επιτροπής σύνταξης των τεχνικών προδιαγραφών του διαγωνισμού για τις επισκευαστικές εργασίες στο ΚΥ Σχηματαρίου - Ζαγοράς και κατόπιν αυτού εξέδωσε την υπ. αρ. πρωτ. 16350/01-03-2019 Απόφαση έγκρισης πρακτικού της επιτροπής σύνταξης τεχνικών προδιαγραφών για ανάδειξη αναδόχου για Επισκευαστικές εργασίες ΚΥ Ζαγοράς, μέσω Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) 2018 του Υπουργείου Υγείας και διενέργειας διαγωνισμού.

2. Με την αριθμ 17/2019 Διακήρυξη (ΑΔΑΜ: 19PROC004597575), η αναθέτουσα δημοσίευσε ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό με τη χρήση της ηλεκτρονική πλατφόρμας (ΕΣΗΔΗΣ) για την προμήθεια υπηρεσιών επισκευής στο ΚΥ Ζαγοράς προϋπολογιζόμενης δαπάνης 104.838,71€ πλέον ΦΠΑ και για την αντικατάσταση των συστημάτων θέρμανσης του Κέντρου Υγείας, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 22.580,65 € πλέον ΦΠΑ (ήτοι συνολικά 127.419,36), με κριτήριο κατακύρωσης τη συμφερότερη προσφορά μόνο βάσει τιμής. Ο διαγωνισμός πήρε το συστημικό αριθμό 71459. Ως ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης του διαγωνισμού ορίστηκε η 10^η Μαΐου 2019. Μετά την αποσφράγιση διαπιστώθηκε ότι είχε κατατεθεί προσφορά μόνο για το Τμήμα του διαγωνισμού που αφορούσε στην αντικατάσταση των συστημάτων θέρμανσης. Η 5^η ΥΠΕ εξέδωσε την αριθμ 43651/7-6-2019 απόφαση με την οποία - μεταξύ άλλων- ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος ως προς το Τμήμα διενέργειας επισκευαστικών εργασιών στις κτιριακές υποδομές του ΚΥ Ζαγοράς.

Σημειωτέον ότι ο διαγωνισμός, ως προς το δεύτερο τμήμα του, που αφορούσε την αντικατάσταση των συστημάτων θέρμανσης του Κέντρου Υγείας Ζαγοράς κατέληξε σε **ανάδοχο** και η αναθέτουσα αρχή υπέγραψε την υπ' αριθ. **128/2019** σύμβαση με την εταιρεία «ΑΦΟΙ ΜΑΡΗ ΟΕ» ποσού 18.450 ευρώ πλέον ΦΠΑ (22.878 ευρώ συμπ. ΦΠΑ) για την αντικατάσταση των συστημάτων θέρμανσης του ΚΥ Ζαγοράς. (ΑΔΑΜ 19ΣΥΜΝ005393387).

3. Με την αριθμ 30/2019 Διακήρυξη (ΑΔΑΜ: 19PROC004753463) η αναθέτουσα δημοσίευσε

ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό με τη χρήση της ηλεκτρονική πλατφόρμας ΕΣΗΔΗΣ για την προμήθεια υπηρεσιών επισκευής στο ΚΥ Σχηματαρίου, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 100.806,45€ χωρίς ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης τη συμφερότερη προσφορά μόνο βάσει τιμής. Ο διαγωνισμός πήρε το συστημικό αριθμό 72667. Ως ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης του διαγωνισμού ορίστηκε η 24^η Μαΐου 2019. Μετά την αποσφράγιση διαπιστώθηκε ότι δεν είχε κατατεθεί προσφορά στο διαγωνισμό. Η 5^η ΥΠΕ εξέδωσε την αριθμ 40871/305-2019 απόφαση με την οποία ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος.

Οι τεχνικές προδιαγραφές που κατατέθηκαν από την επιτροπή εγκρίθηκαν με την υπ' αριθμ 54781/17-7-2019 απόφαση για το ΚΥ Σχηματαρίου και την υπ' αριθμ 54776/17-7-2019 Απόφαση για το ΚΥ Ζαγοράς.

4. Ακολούθως με την υπ' αριθ. 56181/24-07-2019 απόφαση εγκρίθηκε η διενέργεια διεθνούς ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού για την προμήθεια υπηρεσιών επισκευής στο ΚΥ Σχηματαρίου και στο ΚΥ Ζαγοράς, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 205.645,20€ χωρίς ΦΠΑ (255.000,00 ευρώ συμπ. ΦΠΑ) και σε συνέχεια αυτής με την υπ' αριθ. 58/2019 Διακήρυξη (ΑΔΑΜ: 19PROC005548920) η αναθέτουσα δημοσίευσε ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό με τη χρήση της ηλεκτρονική πλατφόρμας ΕΣΗΔΗΣ για την προμήθεια υπηρεσιών επισκευής στο ΚΥ Σχηματαρίου και στο ΚΥ Ζαγοράς, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 205.645,20€ χωρίς ΦΠΑ (255.000,00 ευρώ συμπ. ΦΠΑ), με κριτήριο κατακύρωσης τη συμφερότερη προσφορά μόνο βάσει τιμής. Ο διαγωνισμός πήρε το συστημικό αριθμό 78959. Ως ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης του διαγωνισμού ορίστηκε η 25^η Οκτωβρίου 2019. Μετά την αποσφράγιση διαπιστώθηκε ότι δεν είχε κατατεθεί προσφορά στο διαγωνισμό. Η 5^η ΥΠΕ εξέδωσε την υπ' αριθ. 80599/31-10-2019 απόφαση με την οποία ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος.

5. Τέλος, στις 20.09.2019, η 5^η Υγειονομική Περιφέρεια Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας προκήρυξε εκ νέου, δυνάμει της υπ' αριθμ. 71/2019 Διακήρυξης (ΑΔΑΜ: 19PROC005839419/12.11.2019), ανοικτό διεθνή ηλεκτρονικό διαγωνισμό με συστημικό αριθμό στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. 81663 για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο «επισκευαστικές εργασίες στο Κέντρο Υγείας Ζαγοράς και το Κέντρο Υγείας Σχηματαρίου προϋπολογιζόμενης δαπάνης 205.645,20€ χωρίς ΦΠΑ (255.000,00 ευρώ συμπ. ΦΠΑ). Η σύμβαση υποδιαιρείτο σε 2 τμήματα:

-Τμήμα 1 ' ' Επισκευαστικές εργασίες στο Κέντρο Υγείας Ζαγοράς εκτιμώμενης αξίας 100.806,45 ευρώ πλέον ΦΠΑ ' ' (125.000 ευρώ συμπ. ΦΠΑ),

-Τμήμα 2 ' ' Επισκευαστικές εργασίες στο Κέντρο Υγείας Σχηματαρίου ' ' εκτιμώμενης αξίας 104.838,71 ευρώ πλέον ΦΠΑ (130.000 ευρώ συμπ. ΦΠΑ) ' '.

Στην Διακήρυξη ορίστηκαν τα εξής "Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί με την ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 του ν. 4412/16. Φορέας χρηματοδότησης της παρούσας σύμβασης είναι του ΠΔΕ 2018 του Υπουργείου Υγείας. Η δαπάνη για την εν σύμβαση βαρύνει την με Κ.Α.: 9329 σχετική πίστωση του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2019 του Φορέα - Δεσμεύσεις:

02/523/01-4-2019 (Αρ. Δέσμ 549/0) & 02/311/5-3-2019 (Αριθμ Δέσμ 357/0) .

Αντικείμενο της σύμβασης είναι η ανάδειξη αναδόχου για Επισκευαστικές εργασίες στο ΚΥ ΣΧΗΜΑΤΑΡΙΟΥ και το ΚΥ ΖΑΓΟΡΑΣ και κατατάσσεται στον κωδικό του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV) : 50700000-2.

Προσφορές υποβάλλονται για το σύνολο των εργασιών του ΚΥ ΣΧΗΜΑΤΑΡΙΟΥ ή/ και του ΚΥ ΖΑΓΟΡΑΣ

Η Σύμβαση που αφορά στο ΚΥ Σχηματαρίου θα έχει διάρκεια 6 μήνες.

Η Σύμβαση που αφορά στο ΚΥ Ζαγοράς θα έχει διάρκεια 9 μήνες.

Η σύμβαση θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, μόνο βάσει τιμής”.

Αναφορικά με το δικαίωμα συμμετοχής προβλέφθηκαν τα κάτωθι:

«2.2.1 Δικαίωμα συμμετοχής

1. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα και, σε περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων, τα μέλη αυτών, που είναι εγκατεστημένα σε: α) κράτος-μέλος της Ένωσης,

β) κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.),

γ) τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ, στο βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω Συμφωνίας, καθώς και

δ) σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην περίπτωση γ’ της παρούσας παραγράφου και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

2. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων και των προσωρινών συμπράξεων, δεν απαιτείται να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή για την υποβολή προσφοράς.

3. Στις περιπτώσεις υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, όλα τα μέλη της ευθύνονται έναντι της αναθέτουσας αρχής αλληλέγγυα και εις ολόκληρον”.

....

Αναφορικά με την καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας προβλέφθηκαν τα κάτωθι:

2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας

Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της προμήθειας.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016.

Στην περίπτωση οικονομικών φορέων εγκατεστημένων σε κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή σε τρίτες χώρες που προσχωρήσει στη ΣΔΣ, ή σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην προηγούμενη περίπτωση και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε αντίστοιχα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα.

Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο ή στο Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού”

6. Με βάση τα αναφερόμενα στο Παράρτημα I (Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της σύμβασης) το αντικείμενο περιγράφεται αναλυτικά ως εξής:

A. «Επισκευαστικές εργασίες στις κτιριακές υποδομές του Κέντρου Υγείας Ζαγοράς.

[...]«Πρόκειται για το κτήριο του Κέντρου Υγείας Ζαγοράς το οποίο κατασκευάστηκε το 1985, βρίσκεται στο δ.δ. Ζαγοράς του Δήμου Ζαγοράς-Μουρσειού της περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας, της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Το κτήριο είναι συνολικής επιφάνειας 1007,20μ²:

660,35μ² στο ισόγειο

156,65μ² στον όροφο και

190,20μ² στο υπόγειο.

Η επικάλυψη στις τέσσερις (4) στέγες, είναι από σχιστόπλακα Πηλίου, ενώ υπάρχουν και δύο τμήματα με επικάλυψη πλάκας (δώμα). Από τις τέσσερις στέγες οι δύο είναι τετράριχτες (1,4) ενώ οι άλλες δύο πολύριχτες σε σχήμα Γ (2,3).

Η Ζαγοράς ανήκει στους παραδοσιακούς οικισμούς ομάδας II όπως αυτοί ορίζονται στο ΠΔ 11-6-1980, ΦΕΚ 374/Δ/4-7-1980, και ως εκ τούτου υπάρχει η υποχρέωση κάλυψης της στέγης με σχιστόπλακα Πηλίου, και παράλληλα η υποχρέωση τοποθέτησης ξύλινων κουφωμάτων.

Οι τεχνικές προδιαγραφές περιλαμβάνουν τις κάτωθι εργασίες:

1. Επισκευή στεγών
2. Αποκατάσταση των Ενανθρακώσεων
3. Αποκατάσταση φθαρμένων Επιχρισμάτων
4. Χρωματισμούς

5. Αντικατάσταση ξύλινων κουφωμάτων»

[...]Η επισκευή θα περιλαμβάνει τις στέγες (2) άνωθεν της κύριας εισόδου (εκτιμώμενης επιφανείας 165μ²) και (3) άνωθεν του χώρου πρώτων βοηθειών(εκτιμώμενης επιφανείας 280μ²) και θα περιλαμβάνει τις κάτωθι εργασίες:

1. Πλήρη αποξήλωση και μεταφορά των προϊόντων αποξήλωσης από τις στέγες 2 και 3 εκτός του κτηρίου με μέριμνα και ευθύνη του Αναδόχου.
2. Κατασκευή ζευκτού στέγης πάνω στην οριζόντια πλάκα από οπλισμένο σκυρόδεμα που περιμετρικά καταλήγει στην γρυπίδα, με χρήση ξυλεία από καστανιά και διπλό πέτωμα από ξυλεία ελάτου.
3. Τοποθέτηση πιστοποιημένου θερμομονωτικού υλικού, εξηλασμένης πολυστερίνης πάχους 7εκ. πάνω από το πρώτο πέτωμα εκτιμώμενης έκτασης 280μ² στη στέγη 3 και 165μ² στη στέγη 2.
4. Τοποθέτηση πιστοποιημένου υδρομονωτικού υλικού με κατάλληλο άκαυστο διάφραγμα (ασφαλόπανο 4,5kg/μ²) πάνω από το δεύτερο πέτωμα εκτιμώμενης έκτασης 280μ² στη στέγη 3 και 165μ² στη στέγη 2. Το διπλό πέτωμα του σκελετού θα εξασφαλίσει κενό για τον αερισμό της στέγης.
5. Τοποθέτηση σχιστοπλακών ιδανικές για σκεπές Πηλίου αντίστοιχου τύπου με τις υφιστάμενες, εκτιμώμενης έκτασης 280μ² στη στέγη 3 και 165μ² στη στέγη 2».

Β. Περαιτέρω στο ίδιο ως άνω Παράρτημα ακολουθεί παράθεση αναλυτικά των επισκευαστικών εργασιών (τεχνικά χαρακτηριστικά, μεθοδολογία υλοποίησης κ.α.).

Ακολουθεί κεφάλαιο με τίτλο «Υποχρεώσεις Αναδόχου» στο οποίο αναφέρονται μεταξύ άλλων

«Στον προϋπολογισμό, περιλαμβάνεται το **εργολαβικό όφελος**, οι εισφορές εργαζομένων και εργοδοτών (ΕΦΚΑ, κ.τ.λ.) καθώς και οποιαδήποτε κάθε άλλη εισφορά ή κράτηση καθώς και η μεταφορά των υλικών στον τόπο της εργασίας και όλα τα μικροϋλικά που θα χρειαστούν, ώστε οι εργασίες να είναι πλήρως τελειωμένες και έτοιμες για χρήση σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης, της τεχνικής και της επιστήμης».

Γ. Αναφορικά με τα δικαιολογητικά συμμετοχής προβλέφθηκαν τα παρακάτω: «Οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό υποχρεούνται να υποβάλλουν, μαζί με την προσφορά τους επί ποινή αποκλεισμού τα εξής:

1. Υποβολή υπεύθυνης δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (Α 75), στην οποία θα αναγράφονται τα στοιχεία του παρόντος διαγωνισμού και θα δηλώνεται από τον προσφέροντα:
2. Ότι διαθέτει το απαιτούμενο έμπειρο προσωπικό και τον απαραίτητο τεχνολογικό εξοπλισμό για την εκτέλεση της προμήθειας και των απαραίτητων εργασιών....

Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι οι ίδιοι Διπλωματούχοι ή Πτυχιούχοι Μηχανικοί ή να διαθέτουν στο προσωπικό τους τουλάχιστον έναν Διπλωματούχο ή Πτυχιούχο Μηχανικό.

7. Αντίγραφο της Άδειας Ασκήσεως Επαγγέλματος καθώς και της Βεβαίωσης Αναγγελίας του Διπλωματούχου ή Πτυχιούχου Μηχανικού (είτε του ίδιου του συμμετέχοντα είτε μέλους του μόνιμου προσωπικού του) ο οποίος θα είναι ο επιβλέπων των εργασιών. Σε περίπτωση που ο Μηχανικός αποτελεί μέλος του μόνιμου προσωπικού του συμμετέχοντος θα κατατεθεί αντίγραφο της Κατάστασης Προσωπικού από την Επιθεώρηση Εργασίας».

7. Αναφορικά με τις «Επισκευαστικές εργασίες στις κτιριακές υποδομές του Κέντρου Υγείας Σχηματαρίου.» προβλέφθηκαν τα κάτωθι:

[...] Α. Οι τεχνικές προδιαγραφές περιλαμβάνουν τις κάτωθι εργασίες:

1. Επισκευή στέγης
2. Αποστραγγιστικό δίκτυο
3. Αποκατάσταση ενανθρακώσεων
4. Αποκατάσταση φθαρμένων Επιχρισμάτων Τοιχοποιιών
5. Χρωματισμοί
6. Αποκατάσταση Δαπέδων
7. Επισκευή W.C.
8. Αντικατάσταση κουφωμάτων

Β. Περαιτέρω ομοίως στο ίδιο ως άνω Παράρτημα ακολουθεί παράθεση αναλυτικά των επισκευαστικών εργασιών (τεχνικά χαρακτηριστικά, μεθοδολογία υλοποίησης κ.α.).

Ακολουθεί κεφάλαιο με τίτλο «Υποχρεώσεις Αναδόχου» στο οποίο αναφέρονται μεταξύ άλλων

«Στον προϋπολογισμό, περιλαμβάνεται το εργολαβικό όφελος, οι εισφορές εργαζομένων και εργοδοτών (ΕΦΚΑ, κ.τ.λ.) καθώς και οποιαδήποτε κάθε άλλη εισφορά ή κράτηση καθώς και η μεταφορά των υλικών στον τόπο της εργασίας και όλα τα μικροϋλικά που θα χρειαστούν, ώστε οι εργασίες να είναι πλήρως τελειωμένες και έτοιμες για χρήση σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης, της τεχνικής και της επιστήμης».

Γ. Αναφορικά με τα δικαιολογητικά συμμετοχής αναγράφονται τα παρακάτω: «Οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό υποχρεούνται να υποβάλλουν, μαζί με την προσφορά τους επί ποινή αποκλεισμού τα εξής:

1. Υποβολή υπεύθυνης δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (Α 75), στην οποία θα αναγράφονται τα στοιχεία του παρόντος διαγωνισμού και θα δηλώνεται από τον προσφέροντα:
2. Ότι διαθέτει το απαιτούμενο έμπειρο προσωπικό και τον απαραίτητο τεχνολογικό εξοπλισμό για την εκτέλεση της προμήθειας και των απαραίτητων εργασιών....

Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι οι ίδιοι Διπλωματούχοι ή Πτυχιούχοι Μηχανικοί ή να

διαθέτουν στο προσωπικό τους τουλάχιστον έναν Διπλωματούχο ή Πτυχιούχο Μηχανικό.

7. Αντίγραφο της Άδειας Ασκήσεως Επαγγέλματος καθώς και της Βεβαίωσης Αναγγελίας του Διπλωματούχου ή Πτυχιούχου Μηχανικού (είτε του ίδιου του συμμετέχοντα είτε μέλους του μόνιμου προσωπικού του) ο οποίος θα είναι ο επιβλέπων των εργασιών. Σε περίπτωση που ο Μηχανικός αποτελεί μέλος του μόνιμου προσωπικού του συμμετέχοντος θα κατατεθεί αντίγραφο της Κατάστασης Προσωπικού από την Επιθεώρηση Εργασίας».

8. Περίληψη της εν λόγω διακήρυξης, η οποία περιείχε τους ουσιώδεις όρους του διαγωνισμού, απεστάλη ηλεκτρονικά, κατά το οικείο τυποποιημένο έντυπο, προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.Ε.Ε.) στις 12-11-2019 και δημοσιεύτηκε στις 14-11-2019 (2019/S 220-540044). Η διακήρυξη αναρτήθηκε στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) στις 13-11-2019 και έλαβε αριθμό συστήματος 81663. Επίσης η με αρ. 83201/08-11-2019 προκήρυξη (ΑΔΑ: ΨΠΥ9469Η2Γ-9ΟΖ), αναρτήθηκε στο διαδίκτυο, στον ιστότοπο <http://et.diangeia.gov.gr/> του προγράμματος «ΔΙΑΥΓΕΙΑ». Η περίληψη της διακήρυξης δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «Ελευθερία Λάρισας» στις 13/11/2019, στην εφημερίδα «ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ» στις 14/11/2019 και στην εφημερίδα «ΣΕΝΤΡΑ» στις 13/11/2019.

Σημειώνεται δε ότι ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών στο ΕΣΗΔΗΣ ορίστηκε η 18-12-2019, ενώ ως ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών στο σύστημα ορίστηκε η 13-11-2019. Ως ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών ορίστηκε η 23-12-2019.

Η διακήρυξη καταχωρήθηκε στο διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής, στη διεύθυνση (URL) dypethessaly.gr στις 12-11-2019.

9. Μετά την αποσφράγιση διαπιστώθηκε με βάση το από 23-12-2019 πρακτικό της επιτροπής αξιολόγησης του διαγωνισμού ότι δεν είχε κατατεθεί καμία προσφορά στο διαγωνισμό. Ειδικότερα, η 5^η ΥΠΕ εξέδωσε την υπ' αριθμ 99237/31-12-2019 απόφαση (6ΞΖΜ469Η2Γ-ΛΒΖ), σύμφωνα με την οποία αποφάσισε τα ακόλουθα :

«1. Την έγκριση του από 23-12-2019 πρακτικού της επιτροπής αξιολόγησης του διαγωνισμού για διενέργεια επισκευαστικών εργασιών στο ΚΥ Σχηματαρίου & Ζαγοράς μέσω του Προγράμματος Δημοσίων επενδύσεων (ΠΔΕ)2018 του Υπουργείου Υγείας. (σρν: Υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης εγκαταστάσεων κτιρίου,50700000-2) (αρ. διακήρυξης 71/2019, αρ. ΕΣΗΔΗΣ :81663)

2. Την κήρυξη του διαγωνισμού με αριθμό διακήρυξης 71/2019 για την προμήθεια υπηρεσιών επισκευαστικών εργασιών στο ΚΥ Ζαγορά & Σχηματαρίου ως άγονου, διότι καμία εταιρεία δεν κατέθεσε προσφορά».

10. Κατόπιν των ανωτέρω, η 5^η Υγειονομική Περιφέρεια Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας με το από 11-02-2020 αίτημά της προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. με αρ. πρωτ. 13255/11.02.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1654/18.03.2020) έγγραφο του Τμήματος Προμηθειών της 5^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας με το συνημμένο σε αυτό φάκελο, όπως αυτός συμπληρώθηκε και διευκρινίσθηκε με το με αρ. πρωτ. 33527/24.04.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2292/29.04.2020) έγγραφο της παραπάνω Διεύθυνσης, ζήτησε την παροχή της σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής και Αρχή), σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, προκειμένου να προβεί, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης / δημοσίων συμβάσεων «παροχής υπηρεσιών με τίτλο επισκευαστικές εργασίες στο Κέντρο Υγείας Ζαγοράς και στο Κέντρο Υγείας Σχηματαρίου» συνολικής εκτιμώμενης αξίας 255.000,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (205.645,20 ευρώ πλέον ΦΠΑ) και για τα 2 τμήματα για τα οποία δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά.

11. Επιπροσθέτως με το υπ' αριθμό 1654/07-04-2020 έγγραφο της Αρχής για παροχή διευκρινίσεων και συμπλήρωση φακέλου ζητήθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή, μεταξύ άλλων, να παράσχει στοιχεία που αφορούσαν το φυσικό αντικείμενο των υπό ανάθεση συμβάσεων και το χαρακτήρα αυτών καθώς διαφαινόταν ότι περιελάμβανε ως επί το πλείστον στοιχεία από δημόσια σύμβαση έργων και ειδικότερα:

“ ... Β) Καθώς η σύμβαση περιλαμβάνει ως επί το πλείστον στοιχεία από δημόσια σύμβαση έργων (ως διαφαίνεται από το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου της Σύμβασης» της υπ' αριθμ. 71/2019 Διακήρυξης) παρακαλούμε να προσκομισθούν στοιχεία από το φάκελο της - ως αυτός συγκροτήθηκε από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής- κατά το άρθρο 45 ν. 4412/2016, που να τεκμηριώνουν τον χαρακτήρα αυτής (ενδεικτικά αναφέρονται στοιχεία που αφορούν την τεκμηρίωση της σκοπιμότητας του έργου και την επιλογή της διαδικασίας ανάθεσης, τις απαιτήσεις επιτελεστικότητας (performance requirements) του προς ανάθεση έργου, την τεχνική περιγραφή του αντικείμενου του έργου, την απόφαση έγκρισης δέσμευσης πίστωσης, τις αποφάσεις εγκεκριμένων μελετών με πίνακα περιεχομένων εκάστης μελέτης, περαιτέρω απαιτούμενες μελέτες ή έρευνες) καθώς και τυχόν αδειοδοτήσεις αναγκαίες για την εκτέλεση των επισκευαστικών εργασιών (π.χ. οικοδομική άδεια από Πολεοδομία).

γ) Σε περίπτωση που ήθελε θεωρηθεί μεικτή σύμβαση, λαμβανομένων υπόψη και των ορισμών του άρθρου 2 και των αναφερόμενων στο άρθρο 4 (ιδία δε στις παρ. 2 και 7) του Ν. 4412/2016, παρακαλούμε για την προσκόμιση της εκδοθείσας σύμφωνης γνώμης του αρμοδίου Τεχνικού Συμβουλίου (πρβλ. άρθρο 4 παρ. 6 και 7 ν. 4412/2016) περί του νομικού καθεστώτος της σύμβασης με βάση το κύριο αντικείμενο αυτής.

δ) Επίσης σκόπιμο θα ήταν να παρατεθούν στοιχεία και έγγραφα από τα οποία να προκύπτει η ανάθεση ανάλογων οικοδομικών εργασιών επισκευής συντήρησης κατά τη λειτουργία των υποδομών της αναθέτουσας έως και σήμερα. Σχετικώς, θα μπορούσε να διευκρινισθεί ο τρόπος ανάθεσης των σχετικών συμβάσεων (κατόπιν διενέργειας διαγωνισμού,

διαπραγμάτευσης, κ.λ.π.) καθώς και τυχόν αποφάσεις στο πλαίσιο του κατά το νόμο προβλεπόμενου προσυμβατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, από ενάρξεως της εφαρμογής του ν. 4412/2016 έως σήμερα.

ε) Ως προς το οικονομικό αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης παρακαλούμε όπως παρατεθεί ανάλυση του προϋπολογισμού σύμφωνα με τις εγκεκριμένες μελέτες και τον ισχύοντα Κανονισμό αναλυτικών και περιγραφικών τιμολογίων εργασιών των δημοσίων έργων.

12. Η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε συμπληρωματικά το με αρ. πρωτ. 33527/24.04.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2292/29.04.2020) έγγραφο του Τμήματος Προμηθειών της 5^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας της, στο οποίο αναφέρει επί λέξει τα εξής **«Η 5^η Υγειονομική Περιφέρεια Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας στο οργανόγραμμά της δεν διαθέτει Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας και για το λόγο αυτό η υπηρεσίας δεν διαθέτει τεχνική επάρκεια. Επομένως για να μπορέσει η υπηρεσίας μας να αξιοποιήσει την επιχορήγηση και να δημοσιεύσει ανοιχτή διαγωνιστική διαδικασία ενέταξε τις ενέργειες της στον κωδικό CPV 50700000-2 - Υπηρεσίες συντήρησης εγκαταστάσεων κτιρίων».**

Περαιτέρω, η αιτούσα έστειλε συνημμένα - μεταξύ άλλων - την υπ' αριθμ 40158/17-7-2018 Απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας επισκευαστικών έργων στο κτίριο του ΚΥ Ζαγοράς, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 130.000,00€ με ΦΠΑ καθώς και την υπ' αριθμ 43575/1-8-2018 Απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας για επισκευαστικές εργασίες στο ΚΥ Σχηματαρίου, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 125.000,00€ με ΦΠΑ καθώς και τη σχετική αλληλογραφία που προηγήθηκε της έκδοσής της με την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας.

II. Νομικό πλαίσιο

13. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι:

«2. Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...] γ) [...] Ειδικότερα: [...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/EK και 2014/25/EK, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα «προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών» από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη τη Αρχής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ιδίως λόγω της

πολυπλοκότητας της υπό ανάθεση σύμβασης, η Αρχή δύναται με απόφαση της, η οποία κοινοποιείται στην αιτούσα αναθέτουσα αρχή, να παρατείνει άπαξ την ως άνω προθεσμία για δεκαπέντε (15) επιπλέον «εργάσιμες» ημέρες. [...]

14. Η διάταξη του άρθρου 1 παράγραφος 2 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (ΦΕΚ Α' 147/8.8.2016) ορίζει ότι: "Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...] Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α' και β', ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού".

15. Στο άρθρο 2 του ν. 4412/2016, το οποίο ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 2 και του αρ. 33 παρ.1 εδ. β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Στην παράγραφο 1 αυτού ορίζεται ότι "1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: 1) α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου [...]

5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, [...]

6) ως «δημόσιες συμβάσεις έργων» και ως «συμβάσεις έργων» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο, ένα από τα κάτωθι: α) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση εργασιών που αφορούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ του Προσαρτήματος Α' και στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Β', β) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση έργου, γ) την υλοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, έργου ανταποκρινόμενου στις απαιτήσεις που ορίζει η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας που ασκεί αποφασιστική επιρροή στο είδος ή στη μελέτη του έργου,

7) ως «έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού το οποίο επαρκεί αυτό καθαυτό για την εκπλήρωση μίας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας. Η εκτέλεση των εργασιών του προηγούμενου εδαφίου απαιτεί ιδίως την εφαρμογή μελέτης κατά την έννοια του παρόντος, με τη χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων και αφορά νέες κατασκευές, επεκτάσεις, ανακαινίσεις, επισκευές - συντηρήσεις κατά τη λειτουργία, κατεδαφίσεις υποδομών, ιδίως στις κατηγορίες οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών, λιμενικών, βιομηχανικών -

ενεργειακών, δικτύων, πρασίνου, καθαρισμού και επεξεργασίας νερού, υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων, γεωτρήσεων, ειδικών μονώσεων, ανελκυστήρων, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, πλωτών έργων και εγκαταστάσεων, ναυπηγείων, αποκαλύψεις μεταλλείων ή όπως οι κατηγορίες αυτές διαμορφώνονται από τις κείμενες διατάξεις και των υποδομών εκ του συνδυασμού των ανωτέρω κατηγοριών,...

9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην περίπτωση 6.

(α) ως «δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» νοούνται αυτές με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια των στοιχείων α' και β', αντίστοιχα, της περίπτωσης 6 της παραγράφου 3, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ', όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής,

(β) ως «δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην υποπερίπτωση α' της παρούσας περίπτωσης,...

Περαιτέρω, στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου και στην περίπτωση (6) υποπερ. (α), ως προς τον ορισμό της «μελέτης», προβλέπεται ότι «(α) «Μελέτη» είναι το αποτέλεσμα συστηματικής και αναλυτικής επιστημονικής και τεχνικής εργασίας και έρευνας σε συγκεκριμένο απλό ή σύνθετο γνωστικό αντικείμενο, που αποβλέπει ιδίως στην παραγωγή έργου ή στην επέμβαση σε έργο ή αφορά στο σχεδιασμό και την απεικόνιση έργου ή παραγωγικής διαδικασίας ή σε μεθόδους ανάπτυξης και σχεδιασμού του ευρύτερου χώρου. Η μελέτη έχει την έκταση και το βάθος που απαιτείται με τη σύμβαση, απεικονίζεται δε και παραδίδεται στην αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα με συγκεκριμένη συμφωνημένη μορφή.»

16. Η διάταξη του άρθρου 5 (“Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170)”) του ίδιου ως άνω νόμου ορίζει ότι:

“Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: (...)

α) 5.350.000 για δημόσιες συμβάσεις έργων

β) 135.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α' προϊόντα, γ) 209.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται

από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α', [...]

Συναφώς επισημαίνεται ότι, με βάση τις σχετικές διατάξεις Κανονισμού 2019/1828 της Επιτροπής της 30ης Οκτωβρίου 2019 “για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων”, τα κατώτατα χρηματικά όρια για τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές αναθεωρήθηκαν από 01-01-2020 από 221.000 στο ποσό των 214.000€.

17. Στις διατάξεις του άρθρου 6 (“Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)”) του ίδιου ως άνω νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαιρέσεως ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...]

3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.

4. Η εκτιμώμενη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή, στις περιπτώσεις όπου δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, τη στιγμή που η αναθέτουσα αρχή εκκινεί τη διαδικασία σύναψης σύμβασης, για παράδειγμα ερχόμενη σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της σύναψης της σύμβασης, όπου ενδείκνυται κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 61. [...]

8. Όταν προτεινόμενο έργο ή προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο [άρθρο 5](#), το παρόν Βιβλίο ([άρθρα 3 έως 221](#)) εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος.

9. Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση **ομοιογενών αγαθών** μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περ. β' και γ' η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος.

10. Κατά παρέκκλιση από τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 8 και 9, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις για μεμονωμένα τμήματα κατά τις διατάξεις του

παρόντος Βιβλίου, λαμβάνοντας υπόψη την εκτιμώμενη αξία μόνο του τμήματος, εφόσον αυτή, χωρίς ΦΠΑ, είναι μικρότερη από 80.000 ευρώ για προμήθειες ή υπηρεσίες ή από 1.000.000 ευρώ για έργα. Πάντως, η συνολική αξία των τμημάτων που ανατίθενται με αυτόν τον τρόπο, δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων στις οποίες έχει διαιρεθεί το προτεινόμενο έργο, η προτεινόμενη απόκτηση ομοιογενών αγαθών ή η προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών. [...]"

18. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

"2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή μετά από αίτημά της·...]

19. Στις διατάξεις του άρθρου 45 (Συγκρότηση και τήρηση φακέλου δημόσιας σύμβασης) του ιδίου ως άνω νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«... 2. Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης της παραγράφου 1 η αναθέτουσα αρχή συντάσσει και σε ηλεκτρονική μορφή ειδικό «Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης». 3. Ο Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης συμπληρώνεται και επικαιροποιείται σε όλα τα επιμέρους στάδια σύναψης της σύμβασης και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον: α) την τεκμηρίωση της σκοπιμότητας της σύμβασης, και β) τον προϋπολογισμό της σύμβασης και την τεκμηρίωσή του»....

20. Στο άρθρο 66 «Δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο (άρθρο 52 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» προβλέπονται τα εξής:

3. Οι προκηρύξεις και οι γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 62, 63 και 64, καθώς και οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτές δεν δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης, σύμφωνα με το άρθρο 65. Ωστόσο, η δημοσίευση μπορεί να πραγματοποιείται σε κάθε περίπτωση σε εθνικό επίπεδο, όταν οι αναθέτουσες αρχές δεν έχουν ενημερωθεί σχετικά με τη δημοσίευση εντός 48 ωρών από τη βεβαίωση παραλαβής της προκήρυξης/ γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 65.

III. Αρμοδιότητα

21. Το υπό εξέταση αίτημα της 5^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας Θεσσαλίας και Στερεάς

Ελλάδας, η οποία ως νπδδ αποτελεί αναθέτουσα αρχή κατά τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 περίπτωση 1(α) του ν. 4412/2016, αφορά, με βάση τους ισχυρισμούς της αιτούσας, στη σύναψη δημόσιας σύμβασης **υπηρεσιών και δη γενικών υπηρεσιών** κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 2 παράγραφος 1 περίπτωση 9(β) του ν. 4412/2016.

Υπό την παραπάνω παραδοχή, δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, προϋπολογισθείσας αξίας 205.645,20€ χωρίς Φ.Π.Α., λαμβανομένου δε υπ' όψιν ότι κατά τη διάρκεια του ίδιου οικονομικού έτους, του 2019, υπό το ίδιο CPV 50700000-2 -Υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης εγκαταστάσεων κτιρίου- είχε προκηρυχθεί με την αρχική Διακήρυξη 17/2019 επιπλέον ένα ακόμη τμήμα με τίτλο «*αντικατάσταση των συστημάτων θέρμανσης του Κέντρου Υγείας Ζαγοράς*» εκτιμώμενης αξίας 22.580,65 ευρώ πλέον ΦΠΑ (βλ. σημείο 2 του Κεφαλαίου Ι της παρούσας παραπάνω), φαίνεται, κατ' αρχήν, να συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ` του ν. 4013/2011 για την παροχή σύμφωνης γνώμης καθώς η συνολική αξία της σύμβασης ανέρχεται σε 228,225.81 ευρώ.

Πλην όμως εγείρεται, εν προκειμένω, ζήτημα χαρακτηρισμού της υπό εξέταση σύμβασης, ως δημόσιας σύμβασης γενικών υπηρεσιών ή έργου, η διαπίστωση δε της φύσεως και του χαρακτήρα της ανάθεσης θα επηρεάσει και την εντέλει αρμοδιότητα της Αρχής

Είναι γνωστό ότι η κρίση περί τον χαρακτήρα μίας δημόσιας σύμβασης μπορεί ασκήσει επιρροή στην διαπίστωση του εφαρμοστέου καθεστώτος, αν δηλαδή η σύμβαση εμπίπτει ή όχι στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας, λόγω των διαφορετικών κατωφλίων που θεσπίζει η διάταξη του άρθρου 5 του ν.4412/2016, ανάλογα με τη φύση της σύμβασης ως έργων ή ως προμηθειών/υπηρεσιών. Επομένως, ο προσδιορισμός του αντικείμενου της σύμβασης πραγματοποιείται προεχόντως με βάση την Οδηγία (δηλ. το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης 7 της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν.4412/2016), η δε αμιγώς εθνική διάταξη (το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης 7), εξειδικεύοντας τον τρόπο εκτέλεσης των εργασιών, τις επί μέρους κατηγορίες εργασιών και υποδομών, εφαρμόζεται συμπληρωματικά, στο βαθμό που δεν έρχεται σε αντίθεση με την ενωσιακή διάταξη και κάθε φορά με βάση τις ειδικότερες περιστάσεις και το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης.

22. Επομένως, όσον αφορά το ζήτημα του νομικού χαρακτήρα της υπό ανάθεση σύμβασης, εν προκειμένω ως σύμβασης έργου ή γενικών υπηρεσιών, παρατίθενται τα εξής:

Κατ' αρχήν, ο νομικός χαρακτηρισμός της δημόσιας σύμβασης ως έργου, προμήθειας, ή παροχής υπηρεσιών, γίνεται από τον εθνικό δικαστή, στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει το ζήτημα αυτό, με βάση τα κρίσιμα κάθε φορά πραγματικά περιστατικά δίχως να εξαρτάται από τον χαρακτηρισμό της δημόσιας σύμβασης από την εθνική νομοθεσία. Εξάλλου, ο νομικός χαρακτηρισμός μιας σύμβασης ως σύμβασης έργου, προμήθειας ή υπηρεσιών και η υπαγωγή της στις αντίστοιχες διατάξεις του νόμου για την οικεία κατηγορία δημοσίων συμβάσεων, στηρίζεται στη φύση του αντικείμενου της σύμβασης, κατά παγία δε νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανάγεται στο ενωσιακό

δίκαιο και είναι ανεξάρτητος από τον χαρακτηρισμό της σύμβασης στην προκήρυξη από τον δημόσιο φορέα (αναθέτουσα αρχή).

23. Η έννοια του έργου ορίζεται, κατά τις προπαρατεθείσες διατάξεις, στην περίπτωση (7) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν.4412/2016. Ο παραπάνω ορισμός της έννοιας του έργου αποτελεί συνδυασμό του ορισμού που δίνει η Οδηγία 2014/24/ΕΕ (πρώτο εδάφιο) και ενός αμιγώς εθνικού ορισμού (δεύτερο εδάφιο). Υπό το προγενέστερο καθεστώς αντίστοιχος (με τον ενωσιακό) ορισμός περιλαμβανόταν στο άρθρο 2 παρ. 2 περ. (2β) του ΠΔ/τος 60/2007 (ορισμός Οδηγίας 2004/18/ΕΚ).

Αναφορικά με το δεύτερο εδάφιο του ως άνω ορισμού της περίπτωσης (7) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, επισημαίνεται ότι ο εθνικός νομοθέτης επιχειρεί να παραθέσει την μέθοδο εκτέλεσης των εργασιών που συγκροτούν το έργο, αναφέροντας **ενδεικτικά** (ιδίως) την εφαρμογή μελέτης με τη **χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων**, στη συνέχεια απαριθμεί, **αποκλειστικά**, τις (γενικές) κατηγορίες εργασιών που πρέπει να αφορά το έργο για να χαρακτηριστεί ως τέτοιο και τέλος, καθορίζει **ενδεικτικά** τις κατηγορίες υποδομών, στις οποίες θα εκτελούνται οι εργασίες αυτές.

Με τον ενδεικτικό προσδιορισμό του μέσου εκτέλεσης των εργασιών που συναπαρτίζουν το έργο, ως άνω, δηλαδή **ιδίως** με την εφαρμογή μελέτης με τη **χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων**, ο νομοθέτης προφανώς δηλώνει ότι μέσο εκτέλεσης των εργασιών αυτών δεν απαιτείται να είναι μόνο μελέτη κατά τον ορισμό της παραγράφου 3 περ. 6(α) του άρθρου 2 του ν.4412/2016, αλλά μπορεί οι άνω εργασίες να εκτελούνται και με άλλη τεκμηρίωση, υπό την προϋπόθεση ότι η εφαρμοζόμενη διαδικασία, σε κάθε περίπτωση, διενεργείται **με τη χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων**.

Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, η διαπίστωση ότι οι προβλεπόμενες εργασίες μηχανικού ή οικοδομικές εργασίες **εκτελούνται με βάση τεκμηρίωση που διασφαλίζει τη χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων** ή ότι αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για τον ορισμό του αποτελέσματος ως έργου, κατά την έννοια της Οδηγίας και του νόμου.

Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι και η παλαιότερη νομολογία ερμήνευε τις σχετικές περί της έννοιας του έργου (ταυτόσημες και στις προϊσχύσασες οδηγίες) ενωσιακές διατάξεις με σταθερό και κεντρικό κριτήριο για την υπαγωγή στην έννοια του έργου, εκτός από τη σύνδεση με το έδαφος (βλ. ΕΣ Πράξη VII Τμήματος 23/Συν/σεως 2η/25.1.2011 και την ειδική και εμπεριστατωμένη τεχνική γνώση και επέμβαση βλ. ΕΣ 609/2012, Πράξεις VII Τμ. 202, 203, 94/2011, 392, 403/2010).

24. Α. Ειδικότερα, σύμφωνα με παλαιότερη νομολογία των εθνικών δικαστηρίων (που ίσχυε προ της εισαγωγής του Νόμου 4412/2016, κατ' εφαρμογή της προηγούμενης οδηγίας 2004/18, που διελάμβανε ταυτόσημες διατάξεις με την ισχύουσα 2014/24/ΕΕ ως προς την έννοια του «έργου»), ως «δημόσιο τεχνικό έργο» νοείται κάθε νέα κατασκευή, επέκταση, ανακαίνιση, επισκευή, συντήρηση ή ερευνητική εργασία, που εκτελείται από δημόσιους φορείς και **απαιτεί τεχνική γνώση και επέμβαση**, το αποτέλεσμα της οποίας συνδέεται

άμεσα με το έδαφος ή υπέδαφος κατά τρόπο διαρκή και σταθερό, ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί συστατικό του, κατά την έννοια του άρθρου 953 ΑΚ, και να μην μπορεί να αποχωρισθεί από αυτό χωρίς βλάβη ή αλλοίωση της ουσίας ή του προορισμού αυτού ή του κυρίου πράγματος. Αντίθετα, πρόκειται για εκτέλεση εργασιών και όχι για δημόσιο τεχνικό έργο, όταν το αποτέλεσμα των εργασιών δεν καθίσταται συστατικό του εδάφους, καθώς και όταν για την επίτευξη του αποτελέσματος δεν απαιτείται η χρήση ειδικών τεχνικών γνώσεων και μεθόδων και η χρησιμοποίηση εξειδικευμένου επιστημονικού ή τεχνικού προσωπικού και αναλόγων τεχνικών μέσων και εγκαταστάσεων (πρβλ. Δ. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, 3η έκδ. 2019, σελ. 55-58, ΕΑ ΣτΕ 77/2010, 79/2010, συμβ. ΔΕφΑθην. 210/2011, ΕΣ 609/2012 (μειζονος), ΕΣ Πράξη VII Τμήματος 23/2011, ΕΣ VII Τμήματος 69/2011, ΕΣ VII Τμήματος 65/2010 κ.α.).

Από τα παραπάνω μπορεί να συναχθεί με σαφήνεια ότι κρίσιμο στοιχείο για την υπαγωγή μίας σύμβασης στις διατάξεις περί συμβάσεων έργων, αποτελεί, εκτός από τη σύνδεση με το έδαφος και η ειδική και εμπειριστατωμένη τεχνική γνώση και επέμβαση σε τέτοιο βαθμό που να καθιστά τη δραστηριότητα αυτή τεχνικά ή οικονομικά αυτοτελή (βλ. ΕΣ 609/2012, Πράξεις VII Τμ. 202, 203, 94/2011, 392, 403/2010).

Παρατίθεται ενδεικτική περιπτώσιολογία:

Β. Περαιτέρω, σύμφωνα με την Πράξη 92/2012 του Ζ' Κλιμακίου του ΕΛΣυν έχουν γίνει, μεταξύ άλλων, δεκτά τα ακόλουθα:

«Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι ως δημόσιο τεχνικό έργο νοείται κάθε νέα κατασκευή, επέκταση, ανακαίνιση, επισκευή, συντήρηση ή ερευνητική εργασία, που εκτελείται από δημόσιους φορείς και απαιτεί τεχνική γνώση και επέμβαση, το αποτέλεσμα της οποίας συνδέεται άμεσα με το έδαφος ή υπέδαφος κατά τρόπο διαρκή και σταθερό, ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί συστατικό του, κατά την έννοια του άρθρου 953 Α.Κ., και να μην μπορεί να αποχωρισθεί απ' αυτό χωρίς βλάβη ή αλλοίωση της ουσίας ή του προορισμού αυτού ή του κυρίου πράγματος. Στην ανάθεση και κατασκευή των έργων αυτών εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δημοσίων έργων του ανωτέρω Κώδικα Νομοθεσίας Κατασκευής Δημοσίων Έργων. Αντιθέτως, πρόκειται για εκτέλεση εργασιών και όχι για δημόσιο τεχνικό έργο, όταν το αποτέλεσμα των εργασιών δεν καθίσταται συστατικό του εδάφους, καθώς και όταν για την επίτευξη του αποτελέσματος δεν απαιτείται η χρήση ειδικών τεχνικών γνώσεων και μεθόδων και η χρησιμοποίηση εξειδικευμένου επιστημονικού ή τεχνικού προσωπικού και ανάλογων τεχνικών μέσων και εγκαταστάσεων.

Το αντικείμενο του έργου, όπως προκύπτει από την τεχνική περιγραφή και το τιμολόγιο της ανωτέρω μελέτης αφορά στην εκτέλεση των κάτωθι εργασιών: 1) Αντικατάσταση των παλαιών κουφωμάτων. Αποξήλωση υπαρχόντων κιγκλιδωμάτων ασφαλείας, αντικατάσταση φθαρμένων τμημάτων, επανατοποθέτηση και χρωματισμός, 2) Αντικατάσταση εξωτερικών θυρών. Προμήθεια υλικών και πλήρης εργασία αποξήλωσης παλαιών θυρών, τοποθέτησης νέων θερμομονωτικών θυρών από αλουμίνιο και αποκατάστασης όλων των φθορών στα οικοδομικά στοιχεία περιμετρικά του ανοίγματος, 3) Αποκατάσταση τμημάτων τοίχων από υαλότουβλα ..., δηλαδή αποξήλωση μετά προσοχής των κατεστραμμένων υαλότουβλων, καθαρισμός ή αντικατάσταση των πλαισίων εγκιβωτισμού και τοποθέτηση νέων

υαλότουβλων, 4) Αποξήλωση πρόχειρης επικάλυψης δώματος από λαμαρίνα, επισκευή φθορών πλάκας οπλισμένου σκυροδέματος από διείσδυση υδάτων και επανακατασκευή μονώσεως δώματος, 5) Καθαίρεση λαμαρίνων επικάλυψης στέγης και ανακατασκευή επικάλυψης στέγης γυμναστηρίου, δηλαδή: α) τοποθέτηση πετσώματος από τάβλες πάχους 21 mm, β) επίστρωση ασφαλτόπανου ... γ) τοποθέτηση πανέλων πολυουρεθάνης ... και δ) τοποθέτηση υδρορροών για την απορροή των ομβρίων υδάτων, 6) Επισκευή και ανακαίνιση εξωτερικών επιφανειών, ήτοι καθαίρεση και καθαρισμός σαθρών επιχρισμάτων, αποκατάσταση επιχρισμάτων- τριχοειδών ρωγμών σε ποσοστό μέχρι 25% της επιφάνειας, χρωματισμός της επιφάνειας με ακρυλικό χρώμα, 7) Πλήρης κατασκευή εγκατάστασης αντικεραυνικής προστασίας στο 2ο-4ο Γυμνάσιο και Γυμναστήριο με κλωβό Faraday... 8) Αντικατάσταση φωτιστικών σωμάτων φθορισμού οροφής 4 x18W και 9) Καθαίρεση μόνωσης δώματος 2ου- 4ου Γυμνασίου και ανακατασκευή που περιλαμβάνει: α) Δημιουργία φράγματος υδρατμών, β) διάστρωση ελαφροσκυροδέματος για τη δημιουργία ρύσεων, γ) τοποθέτηση συλλεκτήρων ομβρίων υδάτων, δ) επίστρωση ασφαλτοπάνου, ε) τοποθέτηση τσιμεντένιων πλακών..., στ) επισκευές διαβρωμένων επιχρισμάτων και στεγανοποίηση περιμετρικών στηθαίων». Ακολούθως, με την 351/10.11.2009 απόφαση της Δημαρχιακής Επιτροπής καταρτίστηκαν οι όροι διεξαγωγής του διαγωνισμού για την ανάθεση του έργου αυτού μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων και κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή

Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, το Κλιμάκιο κρίνει ότι ο προέχων χαρακτήρας των ανατεθεισών με την από 29.3.2010 σύμβαση εργασιών, όπως αυτές αναλυτικά περιγράφονται ανωτέρω **προσιδιάζει σε εκτέλεση δημόσιου τεχνικού έργου**, καθόσον οι εργασίες αυτές αφορούν στην επισκευή, ανακαίνιση και συντήρηση κτιρίων κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 3 του ν. 3669/2008, το αποτέλεσμα των οποίων συνδέεται άμεσα με το έδαφος ή υπέδαφος κατά τρόπο διαρκή και σταθερό, ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί συστατικό του. Επιπλέον, αυτές **σχετίζονται και με τη στατικότητα του κτιρίου**, απαιτούν δε ειδικές τεχνικές γνώσεις και μεθόδους, καθώς και εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό, ενόψει των ειδικών προδιαγραφών που επιβάλλονται από τον Ο.Σ.Κ. για τη συντήρηση και επισκευή σχολικών συγκροτημάτων (βλ. Πράξεις VII Τμήματος 40/2011, 70/2010, 331, 374/2009, 316/2010, όπου και μειοψηφία, αντίθετη 68/2010 VII Τμήματος). Εξάλλου, οι εν λόγω εργασίες πρέπει να εκτιμηθούν ως ενιαίο σύνολο και για το λόγο αυτό δεν ασκεί επιρροή για το χαρακτηρισμό τους ως «δημόσιου έργου», το γεγονός ότι σε αυτές περιλαμβάνονται και απλές εργασίες όπως ελαιοχρωματισμοί επιφανειών, αντικατάσταση φωτιστικών σωμάτων φθορισμού».

Γ. Σύμφωνα με την Πράξη 21/2013 του Ζ' Κλιμακίου του ΕλΣυν, που αφορούσε σε σύμβαση για την «επισκευή και Συντήρηση Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων Σχολικών Κτιρίων Δήμου», έγιναν δεκτά τα ακόλουθα:

«Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, το Κλιμάκιο κρίνει ότι ο προέχων χαρακτήρας των ανατεθεισών με την συναφθείσα σύμβαση εργασιών, όπως αυτές αναλυτικά περιγράφονται ανωτέρω **προσιδιάζει σε εκτέλεση δημόσιου τεχνικού έργου**, καθόσον οι εργασίες αυτές αφορούν στην

επισκευή, ανακαίνιση και συντήρηση κτιρίων κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 3 του ν. 3669/2008, το αποτέλεσμα των οποίων συνδέεται άμεσα με το έδαφος ή υπέδαφος κατά τρόπο διαρκή και σταθερό, ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί συστατικό του. Επιπλέον, αυτές απαιτούν ειδικές τεχνικές γνώσεις και μεθόδους, καθώς και εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό με κατάλληλη οργάνωση και συντονισμό, ενόψει της ιδιαιτερότητας των σχολικών κτηρίων, που απαιτούν ιδιαίτερο επίπεδο έντεχνης εκτέλεσης εργασιών και πρόσθετες προϋποθέσεις ασφαλείας (βλ. πράξεις VII Τμήματος 40/2011, 70/2010, 331, 374/2009, 316/2010, όπου και μειοψηφία, αντίθετη 68/2010 VII Τμήματος, πράξεις Κλιμ. προληπτ., ελέγχου δαπανών στο VII Τμ. 9,92/2012). Εξάλλου, οι εν λόγω εργασίες πρέπει να εκτιμηθούν ως ενιαίο σύνολο και για το λόγο αυτό δεν ασκεί επιρροή για το χαρακτηρισμό τους ως «δημόσιου έργου», το γεγονός ότι σε αυτές περιλαμβάνονται και απλές εργασίες όπως τοποθετήσεις σωλήνων, πλαστικών καναλιών, ηλεκτρικού πίνακα κ.λπ.».

Δ. Σύμφωνα με νεότερη νομολογία και ειδικότερα, σύμφωνα με την Πράξη 197/2017 του Ε' Κλιμακίου του ΕΛΣυν που αφορούσε στον έλεγχο σύμβασης με αντικείμενο την συντήρηση των κτιρίων της δημοτικής ενότητας ΟΤΑ α' βαθμού, έγιναν δεκτά τα εξής:

«Το αντικείμενο δε της ως άνω σύμβασης, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο αυτής αλλά και από την προαναφερθείσα τεχνική έκθεση ορίζεται ως εξής: «Πρόκειται για τακτική και άμεση συντήρηση των κτιρίων της δημοτικής ενότητας του ..., για το έτος 2017, συμπεριλαμβανομένων όλων των οικοδομικών εργασιών παντός τύπου που δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν από το προσωπικό του Δήμου 1. Στεγανοποιήσεις δωματίων, στεγών, ζαρντινιέρων, εξωστών κλπ., 2. Μερικές αποκαταστάσεις σαθρών επιχρισμάτων και χρωματισμών, 3. Τοπικές αποκαταστάσεις επικαλύψεων παντός τύπου, 4. Επισκευές κουφωμάτων, οροφών, ψευδοροφών κτλ., 5. Οποιαδήποτε άλλη εργασία που θα προκύψει και δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί επαρκώς από το υπηρετούν προσωπικό του Δήμου.» Αφορούν εργασίες που μετά το πέρας τους δεν θα αποτελούν συστατικό του εδάφους, ούτε θα αλλοιώσουν την υφιστάμενη κατάσταση, απλώς έχουν σκοπό την διαρκή και άμεση επιδιόρθωση των φθορών που σημειώνονται λόγω παλαιότητας, εντατικής χρήσης και δυσμενών καιρικών συνθηκών που επιφέρουν συνήθως προβλήματα υγρασιών στα κτίρια. Για την παροχή της επιδιωκόμενης υπηρεσίας απαιτούνται ειδικότητες όπως τεχνίτες με εμπειρία στην επιδιόρθωση επιχρισμάτων και χρωματισμών, τεχνίτες με εμπειρία στην επισκευή μονώσεων και στεγανοποιήσεων και γενικά τεχνίτες με εμπειρία στην επεξεργασία και την εφαρμογή των υλικών που απαιτούνται για την εφαρμογή των κτιρίων». «Με τα δεδομένα αυτά το αντικείμενο της συναφθείσας σύμβασης, σε εκτέλεση της οποίας εντέλλεται η κρινόμενη δαπάνη, αφορά σε εκτέλεση εργασιών και δεν εμπίπτει στην έννοια του «έργου», όπως αυτή καθορίζεται από το άρθρο 2 του ν. 4412/2016. Τούτο δε διότι αφορά σε συνήθεις εργασίες αποκατάστασης επιχρισμάτων και επικαλύψεων παντός τύπου, στεγανοποιήσεις και μικροεπισκευές για την εκτέλεση των οποίων δεν απαιτούνται ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις και μέθοδοι ούτε εξειδικευμένο επιστημονικό ή τεχνικό προσωπικό.. Προς τούτο άλλωστε συνηγορεί και το γεγονός της ύπαρξης, εν προκειμένω, μιας απλής τεχνικής περιγραφής των προς εκτέλεση εργασιών, χωρίς ειδική τεχνική μελέτη, καθόσον πρόκειται για τμηματικές παρεμβάσεις στα δημοτικά κτίρια για λόγους ασφάλειας και υγιεινής.

25. Σύμφωνα με τα ανωτέρω γενόμενα δεκτά, από τα στοιχεία που συγκροτούν τον διοικητικό φάκελο που έχει προσκομίσει η αναθέτουσα αρχή και που να ληφθούν υπ' όψιν για τη διερεύνηση του χαρακτήρα των συμβάσεων του αιτήματος διακρίνονται τα ακόλουθα:

α) Όπως προαναφέρθηκε, η με αρ. 71/2019 Προκήρυξη της 5^η Υγειονομικής Περιφέρειας Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας περιλαμβάνει όρους στις τεχνικές περιγραφές από τους οποίους μπορεί να συναχθεί ότι η υπό ανάθεση σύμβαση έχει το χαρακτήρα της σύμβασης έργου.

Ειδικότερα, στο κεφάλαιο που αφορά στις υποχρεώσεις του αναδόχου προβλέπονται τα εξής:

«Στον προϋπολογισμό, περιλαμβάνεται το εργολαβικό όφελος, οι εισφορές εργαζομένων και εργοδοτών (ΕΦΚΑ, κ.τ.λ.) καθώς και οποιαδήποτε κάθε άλλη εισφορά ή κράτηση καθώς και η μεταφορά των υλικών στον τόπο της εργασίας και όλα τα μικροϋλικά που θα χρειαστούν, ώστε οι εργασίες να είναι πλήρως τελειωμένες και έτοιμες για χρήση σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης, της τεχνικής και της επιστήμης»)

Επίσης, στα δικαιολογητικά συμμετοχής απαιτείται ο **επιβλέπων των εργασιών να είναι διπλωματούχος ή πτυχιούχος μηχανικός, στοιχείο που κατατείνει στο γεγονός ότι απαιτούνται ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, το οποίο προσιδιάζει σε σύμβαση έργου.**

β) Επίσης, με τα με αρ. πρωτ. οικ. 86354/21-11-2017 και Α4α/Γ.Π.26263/10-05-2018 έγγραφα της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας (το οποίο η αιτούσα προσκόμισε συνημμένα με την απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας σχετικά με το ΚΥ Ζαγοράς και το ΚΥ Σχηματαρίου αντίστοιχα) ζητήθηκαν έγγραφα και στοιχεία προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας της επίμαχης σύμβασης. Μεταξύ άλλων αναφέρονται τα εξής *«... Η τιμή μονάδος της συγκεκριμένης εργασίας θα ληφθεί από τα Τιμολόγια Δημοσίων Έργων...Ο προϋπολογισμός του έργου πρέπει να περιλαμβάνει το σύνολο των επιβαρύνσεων Γ.Ε. και Ο.Ε. 18%, Απρόβλεπτα 15%, Αναθεώρηση)...».*

γ) Επισημαίνεται εξάλλου ότι το κτίριο του Κέντρου Υγείας Ζαγοράς αποτελεί παραδοσιακό οικισμό που έχει χαρακτηριστεί και υπάγεται στο πδ 11-06-1980 (ΦΕΚ 374/Δ/4-7-1980), γεγονός από το οποίο συνάγεται ότι απαιτούνται ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις και μέθοδοι για τη συντήρησή του καθώς και εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό.

Επιπροσθέτως στις τεχνικές προδιαγραφές που αφορούν την επισκευή της στέγης στο ΚΥ Ζαγοράς προβλέπονται τα εξής:

(... «1. Πλήρη αποξήλωση και μεταφορά των προϊόντων αποξήλωσης από τις στέγες 2 και 3 εκτός του κτηρίου με μέριμνα και ευθύνη του Αναδόχου. 2. Κατασκευή ζευκτού στέγης πάνω στην οριζόντια πλάκα από οπλισμένο σκυρόδεμα που περιμετρικά καταλήγει στην γρυπίδα, με χρήση ξυλεία από καστανιά και διπλό πέτωμα από ξυλεία ελάτου. 3. Τοποθέτηση πιστοποιημένου θερμομομωνοτικού υλικού, εξηλασμένης πολυστερίνης

πάχους 7εκ. πάνω από το πρώτο πέτωμα εκτιμώμενης έκτασης 280μ2 στη στέγη 3 και 165μ2 στη στέγη 2. 4. **Τοποθέτηση πιστοποιημένου υγρομονωτικού υλικού με κατάλληλο άκαυστο διάφραγμα** (ασφαλτόπανο 4,5kgf/μ2) πάνω από το δεύτερο πέτωμα εκτιμώμενης έκτασης 280μ2 στη στέγη 3 και 165μ2 στη στέγη 2. Το διπλό πέτωμα του σκελετού θα εξασφαλίσει κενό για τον αερισμό της στέγης. 5. **Τοποθέτηση σχιστοπλακών ιδανικές για σκεπές Πηλίου** αντίστοιχου τύπου με τις υφιστάμενες, εκτιμώμενης έκτασης 280μ2 στη στέγη 3 και 165μ2 στη στέγη 2)»

Με βάση τα ανωτέρω διαφαίνεται ότι οι ως άνω εργασίες δεν έχουν σκοπό την άμεση επιδιόρθωση των φθορών που σημειώνονται λόγω παλαιότητας, εντατικής χρήσης και δυσμενών καιρικών συνθηκών που επιφέρουν συνήθως προβλήματα υγρασιών στα κτίρια και επομένως δεν πρόκειται για συνήθη επισκευή και συντήρηση της στέγης με αντικατάσταση/προσθήκη π.χ. των κατάλληλων πλακών αλλά οι εργασίες αυτές συνίστανται σε μεγαλύτερη παρέμβαση στα δομικά στοιχεία του όλου κτιρίου.

26. Ως προς τον χαρακτηρισμό από την αναθέτουσα αρχή της υπό εξέταση σύμβασης ως σύμβασης γενικών υπηρεσιών και όχι έργου, πρέπει να σημειωθεί ότι η 5η Υγειονομική Περιφέρεια Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας δεν αιτιολόγησε την κρίση της αυτή με αναφορά στο περιεχόμενο και τις επιμέρους εργασίες που περιλήφθηκαν στην προκηρυχθείσα διακήρυξη αλλά παρέθεσε μόνον τον εξής ισχυρισμό:

«Η 5η Υγειονομική Περιφέρεια Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας στο οργανόγραμμά της δεν διαθέτει Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας και για το λόγο αυτό η υπηρεσία δεν διαθέτει τεχνική επάρκεια. Επομένως για να μπορέσει η υπηρεσία μας να αξιοποιήσει την επιχορήγηση και να δημοσιεύσει ανοιχτή διαγωνιστική διαδικασία ενέταξε τις ενέργειες της στον κωδικό CPV 50700000-2 - Υπηρεσίες συντήρησης εγκαταστάσεων κτιρίων».

27. Τέλος, απολύτως κρίσιμη συνεισφορά στην έρευνα του χαρακτήρα της σύμβασης αποτελούν και οι εγκρίσεις σκοπιμότητας των δύο έργων της συμβάσεως, δηλαδή το υπ' αριθ. Α4α/Γ.Π.25885/17.5.2018 έγγραφο της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών (Τμήμα Α, Προγραμματισμού και Εποπτείας Έργων) για το Κ.Υ. Ζαγοράς και το υπ' αριθ. Α4α/Γ.Π.26263/10.5.2018 αντίστοιχο της ίδιας υπηρεσίας για το Κ.Υ. Σχηματαρίου, σύμφωνα με τα οποία, πέραν άλλων αναφερομένων απαιτήσεων για τα έργα, παρέχονται σαφείς κατευθύνσεις για τις λεπτομέρειες δημοπράτησης με συστατικά στοιχεία την απαίτηση μελέτης υπογεγραμμένης από δημόσια υπηρεσία ή ιδιώτη μηχανικό, καθώς επίσης πρόβλεψη κονδυλίων απροβλέπτων, ΓΕ & ΟΕ, αναθεώρησης, αντιμετώπιση εργασιών με βάση ΕΤΕΠ και Τιμολόγια Δημοσίων έργων.

28. Κατόπιν των ανωτέρω, από την συνολική εκτίμηση των στοιχείων του φακέλου ως προς τη φύση και τα χαρακτηριστικά του αντικειμένου της σύμβασης σε συνδυασμό με τις εφαρμοζόμενες διατάξεις και τα ερμηνευτικά πορίσματα της νομολογίας, συνάγεται ότι το εξεταζόμενο αίτημα της αναθέτουσας αρχής αφορά σε σύναψη δημόσιας σύμβασης

έργου, δεδομένου ότι τα φυσικά αντικείμενα της σύμβασης αφορούν και στις δύο περιπτώσεις σε εκτέλεση εργασιών που εμπίπτουν στην έννοια του «έργου», όπως αυτή καθορίζεται από το άρθρο 2 του ν. 4412/2016. Τούτο δε, διότι δεν αφορούν σε συνήθεις εργασίες για την εκτέλεση των οποίων δεν απαιτούνται ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις, αλλά αντιθέτως πρόκειται για επισκευαστικές εργασίες που περιλαμβάνουν ανακαινίσεις, ειδικές μονώσεις, ειδικές επισκευές στεγών, αποστραγγιστικά δίκτυα, αποκαταστάσεις ενανθρακώσεων, επιχρισμάτων, τοιχοποιιών και δαπέδων, αντικαταστάσεις κουφωμάτων, χρωματισμούς, W.C. κλπ, που συνιστούν μεγαλύτερη παρέμβαση στα δομικά στοιχεία των κτηρίων, με χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων, με απαίτηση εξειδικευμένου επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού, καθώς και με εφαρμογή μελέτης, όπως προκύπτει από το συναφές έγγραφο της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών (Τμήμα Α, Προγραμματισμού και Εποπτείας Έργων) του Υπουργείου Υγείας (βλ. ανωτέρω παρ. 26), με το οποίο παρέχονται κατευθύνσεις για τις λεπτομέρειες δημοπράτησης με συστατικά στοιχεία την εφαρμογή μελέτης υπογεγραμμένης από δημόσια υπηρεσία ή ιδιώτη μηχανικό, πρόβλεψη κονδυλίων απροβλέπτων, ΓΕ & ΟΕ, αναθεώρησης, αντιμετώπιση εργασιών με βάση ΕΤΕΠ και Τιμολόγια Δημοσίων έργων.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος αιτήματος, η Αρχή αποφασίζει

Να απέχει από την άσκηση της αρμοδιότητάς της για την παροχή σύμφωνης γνώμης κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ` υποπερ. δδ` του ν. 4013/2011, δεδομένου ότι το αντικείμενο της σύμβασης, της οποίας αιτείται την σύναψη, είναι έργο με προϋπολογισθείσα αξία 205.645,20€ χωρίς Φ.Π.Α. και, επομένως, κείται εκτός αρμοδιότητας της Αρχής, αφού δεν εμπίπτει, λόγω της εκτιμώμενης αξίας του, στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΚ, όπως ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016.

Αθήνα, 27 Μαΐου 2020

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Καταπόδης